Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

BARNAVÄNNEN

N:o 30. 23 Juli. | Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet. Redaktör: J. B. GAUFFIN, Uppsala. | 20 årg. 1903.

Herrens under på hafvet.

Apg. 27: 20—26.

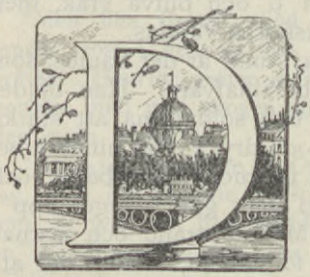

Det är oändligen storartadt, uppfriskande och skönt att segla fram på hafvet, när vågorna leka och glittra och vinden i lagom bris fyller seglen. Får hafvet därjämte spegla en klar och blå himmel med strålande sol om dagen och glindrande månestrålar under natten, då kan man ej önska sig någonting angenämare. Då tycker man sig skåda Herrens under på hafvet.

Men detta kan ock visa en helt annan gestalt. När stormen tjuter och vräker skummande vågor, som slunga fartygen likt spånor fram öfver sina toppar, när himlen är hotfull och mörk, hvarken sol eller stjärnor synas under långa tider, då är det ingen lek att på bräcklig farkost kastas omkring på hafvet under fruktan att denna skall krossas af vågorna eller slungas i spillror mot kustens klippor. Äfven stormen vittnar ju dock om Herrens under på hafvet.

Paulus hade under förhöret i Cesarea vädjat till kejsarens domstol i Rom. Landshöfdingen Festus måste således sända honom öfver Medelhafvet till Italien. Snart yppade sig också ett tillfälle härför. Ett stort adramytiskt fartyg låg redo i hamnen att segla öfver till Myra på Mindre Asiens kust. En afdelning romerske soldater under öfversten Julius befäl skulle återvända till moderlandet med detta fartyg, och åt denne romerske befälhafvare anförtror han Paulus jämte några andra fångar.

I början gick allt väl. Aposteln hade med sig såsom ressällskap evangelisten Lukas och macedoniern Aristarkus. Dessa tre Herrens tjänare jämte öfversten Julius voro ju alla bildade män, och vi säga väl ej för mycket, om vi antaga, att de tillsammans förkortade resan genom inbördes samtal, bön och sång.

Emellertid hade våra resenärer hunnit staden Myra på senhösten. Ett nytt fartyg måste anskaffas, och snart fann Julius en egyptisk skeppsägare, som var på väg från Alexandria till Rom med en last hvete. Denne man åtog sig att föra Julius och hans 200 soldater jämte fångarne och Paulus följeslagare öfver till Italien.

Men nu var färdens angenäma del slut och vedermödorna börja. Knappast har fartyget lämnat Myras hamn, förrän det förföljes af storm och oväder. Söder om den stora ön Kreta manar aposteln dem att söka vinterhamn. Men skeppsägaren och sjökaptenen trodde sig förstå den saken bättre än Paulus, och de fortsätta färden. Men så snart de åter kommit förbi Kreta, ha nordanstormarna fritt spel med haf och våg. Med kapade master drifver det stora fartyget redlöst fram öfver vågorna. Den dyrbara lasten måste vräkas öfver bord och slutligen äfven fartygets inredning och redskap. Af de 276 människor, som funnos om bord, hafva alla utom en enda uppgifvit allt hopp om räddning. De voro så gripna af skräck och förtviflan, att de icke ens ätit på flera dagar.

„Men Paulus var lugn. Han visste sig vara i Guds händer äfven nu. Han kände Guds trofasthet i svåra lägen. Han kom icke heller nu på skam. Om natten är Paulus vaken under bön och åkallan. Under det mörkret är så tjockt, att han ej kan se en meter långt utanför skeppets reling, står vid hans sida en ljus gestalt, en Guds ängel med budskap om räddning för honom själf och för hans skull jämväl för alla de öfriga.

Paulus är ej sen att meddela detta glada budskap till de öfriga. Han låter Lukas kalla Julius, skeppets ägare och kaptenen. Först minner han dem på, att de bort lyda honom och stanna kvar vid Kreta. Nu hafva de fått pröfva sin sjömannavishet och grundligt kommit på skam. Men han förkunnar dem ock om en högre vishet, om Guds vishet och säger dem därjämte, att denne Gud gör under af nåd med människors barn, och på grund af denna nåd skulle ingen förgås. Fartyget skulle kastas på en ö och blifva vrak, men de 276 människorna räddas.

Från denna stund är det Paulus, som är fartygets befälhafvare. Han bjuder besättningen och soldaterna att stärka sig med mat och dryck, han hindrar besättningen att fly med skeppsbåten, och när morgonen gryr går fartyget upp i leran på ön Maltas strand och fastnar stadigt med förstäfven, under det att vågorna så småningom slå sönder fartygets akter. Men under tiden simma somliga i land och blifva räddade, andra komma flytande på plankor och vrakdelar, men ingen omkommer. Alla blifva de räddade enligt Herrens ord genom aposteln. Detta var i sanning ett stort Herrens under på hafvet. Herren hjälper.

J. B. G.

En utflykt till skogen.

"Hvad tycker ni, barn, skulle vi i morgon företaga en vandring ut till skogen, om det blir vackert väder?" frågade fröken Martin en vacker vårdag sina skolbarn efter kristendomstimmens slut.

"O, ja, ja — det blir skönt!" jublade omkring fyrtio barnröster, och man såg i

de klara ögonen en varm längtan att få komma ut ur det kvafva skolrummet — ut i Guds fria, sköna natur.

Endast en liten blyg åttaårig flicka deltog icke i den allmänna glädjen. Hennes blickar gledo skyggt ned på den torftiga klädningen, hvilkens många lappar nu doldes af ett förkläde. De syntes icke så väl i skolan, ty de små händerna voro mycket angelägna om att släta ut förklädet, så att ingen lapp stack fram, men därute i skogen, där vårvinden fläktade, så att de ljusa flätorna flögo, där skulle nog också förklädet blåsa åt sidan och den nu gömda fattigdomen komma till synes. Och kamraterna skulle kanske skratta åt henne. — Det gick således inte, hon måste stanna hemma! — När hon tänkte på skogspromenaden förra året, då klädningen ännu var ny, kunde hon icke hindra, att två tårar rullade ned öfver hennes lilla smala ansikte.

"Men lilla Greta", ljöd plötsligt lärarinnans röst i hennes öra, "jag tror du gråter. Hvarför gråter du? Vill du inte komma med ut i skogen och kasta boll på den stora ängen?"

"Ack, jo", snyftade nu Greta, "nog ville jag, men jag kan inte." Och sedan fortfor hon så tyst, att hon trodde ingen annan än lärarinnan kunde höra henne: "Min klädning är gammal och lappad, och skorna ha stora hål".

Fröken Martin smekte de brännheta kinderna. "Gud vår himmelske fader frågar inte efter, om klädningen är gammal eller ny, min flicka", sade hon, "det är tillräckligt om den är lappad och snygg. Hufvudsaken är att ditt hjärta är lydigt och godt. Ett par skor skall jag däremot skaffa dig, du kan komma och hämta dem i afton."

Gretas läppar trycktes tacksamt mot den älskade lärarinnans hand. Nu skulle hon också få höra fåglarnas sång och se ekorrarna snabbt hoppa från gren till gren.

Då ljöd ett tyst, gäckande skratt midt i hennes glada dröm, och Gertrud Spencer, den rike bokhandlarens enda dotter, stötte med en föraktlig knyck på nacken sin sidokamrat i sidan. "Hör du, Märta", sade hon, "hörde du, att Greta har ingen annan klädning än den där, som hon har på sig." Och därvid såg hon med välbehag på sin röda klädning med spetsgarneringen.

"En sådan fattiglapp!" Märta hviskade om saken till sin granne, och när dörren öppnades, och de små rusade ut på skolgården, visste hela klassen om att Greta bara hade en lappad klädning. De lyfte upp det skyddande förklädet på liten Gretas kjol och dansade rundt omkring henne.

"Hon ser ut som en karta med många landskap", sade Gertrud med ett bortskämdt barns hela obarmhärtighet. Och alla skrattade utom Greta naturligtvis. Hon satte händerna för ansiktet och snyftade hejdlöst.

Då nästa lektion började, såg fröken Martin genast Gretas svullna ögonlock, och hon förstod strax, hvad som bedröfvat hennes lilla älskling. Men för att ej taga bort för mycken tid från geografien beslöt hon att spara sin tillrättavisning till en annan gång och sade sedan barnen "farväl och välkommen i morgon!"

* * *

Följande morgon sken solen varmt från klarblå himmel. Intet moln syntes, och en skara sparfvar läto sig väl behaga i det stora kastanjeträdet, som stod midt på torget i den lilla staden. De blinkade åt hvarandra och läto höra ett oupphörligt "sirz-sirz", hvilket öfversatt på människors språk skulle betyda ungefär så här: "Tack, gode Gud, att det är vår!"

Greta hade denna morgon stigit upp förr än vanligt. Hon tände försiktigt eld i spiseln och satte på kaffet, därpå smög hon sig tyst ut genom dörren för att så fort som möjligt få sitt dagliga morgongöromål slutadt. Hon bar nämligen hvarje morgon färskt bröd från bageriet till många af dess kunder. — Den goda modern, som hvarje dag gick borta i tvätt och ej kom hem förrän sent på kvällen, skulle ännu en liten stund få sofva. Fadern var död sedan fyra år tillbaka.

Hejsan! I dag gingo lilla Gretas fötter upp och ned för trapporna, och när torn-

EN HOLLÄNDSK MODER MED SINA BARN.

HOLLÄNDSKA BARN.

klockan slog sina åtta slag, var hon på väg till skolhuset, där fröken Martin skulle möta dem. Hon hade de nya skorna på och ett nystruket förkläde. De ljusa flätorna voro så glänsande och släta, att det klara solskenet kunde hafva sin glädje af att skina på dem.

De andra barnen stodo redan i led, hvar och en hade en väska hängande på ett band öfver axeln. Greta var den enda som saknade detta. Hennes glädje var på en gång förbi, när hon kände Gertrud Spencers gäckande blick riktad på sig.

Fröken Martin ville godhetsfullt uppmuntra sin lilla skyddsling och ledde därför Greta fram till Gertrud samt lade den lillas hand i hennes.

"Så, nu äro vi alla i ordning — framåt marsch!" kommenderade hon.

Men så snart fröken Martin vände ryggen åt dem för att se till att de andra leden voro i ordning, stötte Gertrud häftigt bort Gretas hand och sade: "Nej, du, jag går inte med dig, jag skäms för dig". Och därvid gled hon in i ett annat led.

(Forts.)

Från Holland.

Med tre teckningar.

Holland är ett egendomligt land. Det är visserligen ett litet land, blott en tolftedel så stort som Sverige, men dess befolkning är lika talrik som vårt lands.

Man skulle kunna säga om Holland, att floderna där flyta fram öfver folkets hufvud och att väldiga städer resa sig under hafvets nivå. Detta beror därpå, att landet ligger så lågt, ja, att stora sträckor land genom invånarnes arbete eröfrats från hafvets botten. Väldiga dammar hafva byggts ute i det grunda hafvet och längs flodernas stränder och sedan har vattnet pumpats bort och hålles fortfarande torrlagdt genom pumpverk, som drifvas af vinden.

På en sådan dammbyggnad ser du å vår ena teckning en holländsk kvinna gå. Det är en mor med sina två barn. Längre bort reser sig en hel by på högra sidan om fördämningen. Där nedanför utbreda sig grönskande marker, där en vacker, rödbrokig boskap går betande. På vänstra sidan ser du hafvet med båtar och segelfartyg.

Vår andra teckning visar oss äfven en vallsluttning med en by i bakgrunden. Främst på teckningen ser du fem holländska barn, tre flickor och två gossar. Om du betraktar dem närmare, ser du, att de icke äro klädda precis som du eller andra svenska barn. Detta kommer sig däraf, att holländarne inte bry sig om att göra sina kläder efter hvarje växlande mod, utan de ska ha dem lika som mor och far, som mormor och farfar, när de voro barn i tiden. Så kläda sig också de äldre. Holländarne hafva sitt eget mod för sig. Och detta icke blott när det rör kläderna utan nästan i allting. Hvarje holländsk familj skaffar sig en egen stuga att bo i. Att bo under gemensamt tak med främmande personer förefaller en holländare obegripligt och odrägligt. Till och med städernas fattige arbetare söka få sig ett eget hem på landet genom att betala en viss årlig hyra till det bolag, som byggt hans lilla stuga med trädgårdstäppa omkring på kanalbanken. Till och från staden kommer han för några få öre med en liten ångbåt, som just går för att hämta upp arbetarne och föra dem in till staden i lagom tid på morgonkvisten och åter ut till deras hem på kvällen.

Och därinne i ett holländskt hem ser allt annorlunda ut än i våra hem. Den förnämsta möbeln är en stor, antik kakelugn. Fönstren hafva mycket små rutor,

säng- och fönstergardinerna äro väfda i vackra färger, möblerna snidade, starka och solida — allt skinande rent och blankt. Holländarne riktigt hata smuts och orenlighet. Därför får man ofta se kvinnorna skura, tvätta och feja stugorna, dess golf, fönster och möbler, till och med de målade yttervägarna tvättas och hållas rena från damm.

Det lär icke vara sällsynt, att de holländska korna få stå i målade och skurade spiltor och att ladugårdarne prydas med lefvande växter, som blomma och dofta. Mjölkkärlen äro skinande hvita, mjölken och osten af den yppersta beskaffenhet.

Vår tredje teckning visar oss en hufvudgata i staden Rotterdam.

J. B. G.

HUFVUDGATA I ROTTERDAM.

Trofast och sann.

(Forts. fr. föreg. n:r).

"Kom in du, Ernst, det är bara jag, som sitter här och läser."

Detta var det första vänliga ord Ernst hört denna dag.

"Tack", sade han, "jag är glad, att åtminstone du vill se mig. Annars tycks hela skolan bannlysa mig."

"Jag har märkt det, och det är verkligen skamligt", sade Magnus vänligt. "Men bry dig inte om dem, det går snart öfver. Annars är jag också förargad på dig, för att du inte gaf Artur stryk."

"Men hvad betyder detta?" fortfor han, när plötsligt skolklockan ringde skarpt och häftigt. "Vi ha ju inte varit härinne i tio minuter, hvad har nu händt?"

"Det måtte vara någonting på tok", sade Ernst, och båda gossarne lämnade rummet.

En skara gossar knuffades för att komma

fram; alla voro nyfikna att få veta, hvarför deras fritid så oväntadt afkortades. Just som Magnus och Ernst träffade tillsammans med de andra, kommo Artur och Willie från den andra sidan.

"Se där är Ernst", hviskade Willie, "nu ska vi passa på och retas med honom."

Det var onekligen ett mycket gynnsamt tillfälle att få skymfa honom inför hela skolan. Artur närmade sig och sade fräckt: "Jaså, fröken Ernst, du går under herr Bruns beskydd?"

Magnus vände sig förargad om, men Ernst sade lugnt: "Låtsa inte om honom".

"Stopp, jag vill ha din bok", sade Artur, som nu ställde sig i vägen för Ernst och ryckte ifrån honom boken.

Ett ögonblick såg Ernst på honom med ett uttryck af gränslös förvåning. Därefter sprang han fram till honom och fattade honom i kragen samt kastade honom i hela hans längd till marken. Ett högt rop af beundran från pojkskaran följde denna handling.

"Hurra för vår Ernst!" ropade Magnus, "jag visste väl, att han skulle vara modig, när det behöfdes! Hvad säger du nu, Artur?" Och han samlade under tiden ihop de kringströdda bladen, som fallit ur boken.

"Du tycks ha mycket manuskript du", sade han, då han räckte boken åt Ernst. "Är alltihop det där ditt?" frågade han och räckte honom ett ark, skrifvet med blyerts.

Ernst grep ifrigt därefter. "Ja, visst, alla bladen äro mina. Har du tagit upp dem allesammans?" frågade han ängsligt.

"Ja, de äro där allihop; men — hvad är åt dig? Är du sjuk?" Ernst stödde sig mot honom och var hvit som ett lärft i ansiktet.

"Åh, det är ingenting, bara ett plötsligt illamående", sade han matt. "Säg ingenting om det. Jag tror Artur var för tung för mig. Kom nu, vi måste gå." — Och de skyndade efter de andra.

(Forts.)

Brefväxling med de små.

Prisuppgift n:o 3.

Mitt *första* är så fint och mjukt
Som silfvermoln i sky.
Mitt *andra* kläder äng och lund
Hvar vår i klädning ny.
Mitt *hela* står där fagert rödt
På berg och rösen strödt —
Så blygt inunder lönn och al
Bland fagra blommors tal.

Bibelläsning

eller hvad står det i texten för nästa söndag?

Veckan 27 Juli—2 Aug.

M. 27. Apg. 28: 23—30. *Paulus fånge i Rom.*
T. 28. Apg. 28: 23. *Paulus söker vinna Roms judar för Kristus.*
O. 29. Apg. 28: 24. *Några af dessa tro, andra förhärda sig mot sanningen.*
T. 30. Apg. 28: 25—27. *Paulus framhåller profetian om den judiska otron.*
F. 31. Apg. 28: 28. *Aposteln betygar hednafolkens frälsning.*
L. 1. Apg. 28: 29. *Pauli milda fångenskap i Rom.*
S. 2. Apg. 28: 30. *Hans verksamhet blan Roms hedningkristna.*

Söndagsskoltext för den 2 Augusti.

Apg. 28: 23—30.

Tänkespråk: Rom. 1: 16. Jag skämmes icke vid evangelium, ty det är en Guds kraft till frälsning för hvar och en som tror, för juden först, så ock för greken.

Rättelse.

I n:o 29 finnes i en del af upplagan ett korrekturfel. I uppsatsen "I ruddammen" står i sista stycket på första spalten, femte raden uppifrån: knutmockorna, skall vara knutmaskarna.

Uppsala 1903, Upsala Nya Tidnings Aktiebolag